نگاه

خبری از بازگشایی نمادهای جنجالی نشد اما بازار مثبت ماند

● **گروه اقتصادی، سایه فتحی:** در روز اول معاملات بورس تهران در این هفته اگرچه با وجود وعده سازمان بورس از بازگشایی نمادهای لیدر بازار خبری نشد اما به تعویق افتادن دستورالعمل خرید اعتباری کارگزاران و اعلام جزییات و میزان فروش بلوک سرمایه‌گذاری غدیر توسط بانک صادرات و نیز برگزاری مجمع پتروشیمی پردیس، جو روانی مثبتی در بازار ایجاد کرد و به تبع آن سهام سایر شرکت‌های بزرگ هم با افزایش قیمت دادوستد شدند. در نتیجه شاخص کل بورس روز گذشته با اثر مثبت شرکت‌های نفت و گاز پارسیان، سرمایه‌گذاری غدیر، پتروشیمی پردیس، گل‌گهر، چادرملو، ملی مس، توسعه معادن و فلزات، بانک صادرات و فولاد با ۳۴۴ واحد تغییر مثبت به عدد ۳۷هزار و ۷۸۶ واحد رسید. نزدیک‌شدن شاخص کل بورس به کانال ۳۸هزار واحدی، این امیدواری را برای فعالان بازار سهام به وجود آورد تا در روزهای آینده اگر مدیران سازمان بورس به قول خود وفا کنند و نمادهای لیدر بازار بازگشایی شوند باتوجه به، سردرگمی بازار ارز و طلا بازهم شاهد روند رکودشکنی‌ها در تالار شیشه‌ای باشند. هرچند مشخص نیست چرا سازمان بورس در پایان هفته گذشته تنها از شش نماد متوقف شده به بازگشایی نماد شرکت صندوق بازنشستگی بسنده کرده است و با وجود ارایه گزارش عملکرد ۹ ماهه برخی از این نمادها هنوز دستور بازگشایی آنها را صادر نکرده است. در اواخر هفته گذشته پالایشگاه بندرعباس گزارش عملکرد ۹ ماه خود را ارایه کرد. اگرچه گفته شده سازمان بورس ایرادی به صورت‌های مالی و وضعیت پالایشگاه بندرعباس نگرفته و قرار بود تا در روز پایانی هفته گذشته مقدمات بازگشایی نماد این شرکت فراهم شود اما در روز اول معاملات هفته جاری همچنان نماد پالایشگاه بندرعباس بسته ماند. از سوی دیگر مدیرعامل فرابورس درباره آخرین وضعیت نماد دو شرکت متوقف‌شده ذوب‌آهن و پالایشگاه تهران به فارس اعلام کرده است که در صورتی که اطلاعات مربوط به عملکرد ۹ ماهه ذوب‌آهن به سازمان بورس ارایه شود، نماد این شرکت مورد بازگشایی قرار خواهد گرفت، تا بعد از آن و حداقل ۱۰ روز کاری بعد، زمینه عرضه بلوک ۵۶درصدی آن توسط سازمان خصوصی‌سازی فراهم شود. امیر هامونی درباره وضعیت پالایشگاه تهران هم گفته است: طی دو هفته گذشته به همراه مسوولان سازمان بورس بازدیدی از پالایشگاه تهران به‌عمل آمد و مباحث مثبت و روبه‌جلویی در مورد ارایه اطلاعات لازم به سازمان بورس و پیگیری افزایش سرمایه مطرح شد که هرچه زودتر نماد این شرکت هم در فرابورس باز شود. از طرفی توقف نمادهای لیدر بازار که شرکت‌های پالایشگاهی را شامل شده‌اند در حالی است که در ماه‌های اخیر موضوع ارزی‌شدن نرخ خوراک پتروشیمی‌ها باعث بروز مشکلاتی در این بخش شده است. بلاتکلیفی ایجادشده در شرکت‌هایی که نرخ خوراک آنها با در نظر گرفتن نرخ ارز محاسبه می‌شود، همچون شرکت‌های فعال در زمینه پالایشگاهی نه تنها باعث ایجاد سردرگمی برای مدیران این شرکت‌ها شده بلکه عرضه آنها در بازار سرمایه را نیز با مشکل همراه کرده تا جایی که به گفته برخی از مدیران بورسی توقف برخی از نمادهای فعال بازار سرمایه نیز به همین سبب بوده است. سید مهدی علم‌الهدی مدیرپذیرش فرابورس در این‌باره به نمابورس گفته است: اگرچه سازمان بورس و همچنین شرکت بورس در مشکل پیش‌آمده بی‌تقصیر است اما به عنوان مدعی‌العلوم برای رفع این خلل در حال تلاش هستند. این در حالی است که گزارش‌های موجود در دست ما بیانگر تمامی این ریسک‌هاست. علم‌الهدی درخصوص عرضه نماد شرکت پالایش نفت تهران هم عنوان کرده که عرضه نماد «شتران» به دلیل پذیرش و درج آن در بازار فرابورس امری ملزم به شمار می‌آمد چراکه در صورت عدم تحقق، عرضه آن در بازار سرمایه با تعویق یکساله همراه می‌شد این در حالی است که مجموعه پذیرش تنها به عنوان فیلتر اولیه جهت پذیرش شرکت‌ها عمل می‌کند و اداره ناشران بورس است که به بررسی نهایی اطلاعات شرکت‌ها می‌پردازد. به هر شکل با وجود این مسایل ظاهرا سازمان بورس در روز اول معاملات این هفته ترمز بازار سرمایه را با به‌تعویق انداختن اجرای دستورالعمل خرید اعتباری کارگزاران برداشت و در نتیجه در روز یکشنبه نمادهای «پارسان»، سرمایه‌گذاری غدیر و گل‌گهر بیشترین تاثیر مثبت را بر شاخص داشتند. همچنین در روز گذشته شاهد بازگشایی نمادهایی چون سایپا، زامیاد، «شمواد»، «شفارس» و سرمایه‌گذاری صنعت و معدن بودیم که صنایع شیمیایی فارس رشد ۱۸درصدی، سایپا و زامیاد به ترتیب با کاهش هفت و پنج‌درصدی مواجه شدند.

ادامه از صفحه اول

فراتر از اجرا و عدم اجرا

و نشان داد که در کار سیستمی و جمعی هم، می‌توان بر شیوه‌های تکروی و پاسخ‌گریزی، پافشاری کرد، تا از پیامد آن تلاش در تعمیق رفتارهای مبتنی بر قانون، به وادی بیهودگی برود و پایه‌های دموکراسی که بر پذیرش و ابتناء و عمل به قانون استوار است، جای خود را به بی‌اعتنایی به مظاهر قانون بدهد. این دستاورد بزرگ، برای همه آنها که دل در گرو اعتلای بلند مدت کشور دارند، گران به دست آمده است و نباید به سادگی به فراموشی سپرده شود. نگاهی به گفته‌ها و رویکردهای امروز مسوولان در حوزه «هدفمندی یارانه‌ها»، فریادگر این معنی است که یاریگری قانون، همچنان مساله اصلی ارکان و نظام سیاسی ماست. گیریم «هدفمندی یارانه‌ها در فاز دوم» اجرا شود یا نشود اما به نظر می‌رسد مساله امروزی فراتر از آن اجرا و عدم‌اجراست. مساله امروز ما کاهش حساسیت‌ها در قبال قانون‌گریزی‌هاست، باید برای این آسیب، فکری و چاره‌ای بکنیم.

عکس: محسن قاضی

آمار تازه وزیرنفت بحث برانگیز شد

تردید ۲۵۰ میلیارددلاری

گروه اقتصادی: دیروز وزیر نفت خبر از آن داد که در صنعت نفت ایران ۲۵۰میلیارددلار پروژه در حال اجراست. این خبر البته جزییات بیشتری نداشت و وزیر سهم هر حوزه از صنعت نفت را از این میزان سرمایه اعلام نکرده بود. این خبر در حالی اعلام شد که خود وزیر در ۲۹ فروردین امسال گفته بود حجم سرمایه‌گذاری انجام شده در سال ۹۰، ۳۰میلیارددلار بوده است. پیش از این دل‌پریش در مورد حجم سرمایه‌گذاری نفت در سال ۸۹ رقم ۲۰میلیارددلار را ابراز کرده بود. در مورد سال ۸۸ البته دو روایت است: آقای دل‌پریش ۱۷/۵میلیارددلار را اعلام کرده و آقای غلامحسین نجابت رقم ۱۰میلیارددلار. با روایت آقای دل‌پریش و وزیر نفت در واقع در سه‌سال ۸۸، ۸۹ و ۹۰، ۶۷/۵ میلیارددلار در نفت سرمایه‌گذاری شده است. برای سال ۹۱ نیز برنامه وزارت نفت ۴۰میلیارددلار است. از سویی دیگر درخصوص چهار سال اول دولت احمدی‌نژاد روایت غالب سرمایه‌گذاری در نفت، رقم ۶۶میلیارددلاری است که هم مدیرعامل وقت شرکت نفت، هم وزیر نفت و هم رییس دولت آن را اعلام کردند. در واقع با اعلامی که خود مسوولان دولتی درخصوص سرمایه‌گذاری‌های انجام داده‌اند در نفت طی این هفت سال صورت گرفته به ۱۷۳/۵میلیارددلار می‌رسیم که با رقم اعلام شده دیروز وزیرنفت، فاصله زیادی دارد.

اعلام رقم ۲۵۰میلیارددلار کار موجود در صنعت نفت در حالی است که عرف سرمایه‌گذاری در نفت، با چنین رقم‌هایی مواجه است. برای توسعه هر بشکه نفت طی سال‌های اول دولت رقم ۱۰هزاردلار در نظر گرفته می‌شد. کارشناسان معتقدند با افزایش هزینه‌های تولید در ایران هم‌اکنون این رقم به ۳۰هزاردلار رسیده است. البته عرف سرمایه‌گذاری اوپک بین ۱۴تا۲۰هزاردلار است. با این صورت‌بندی توسعه یک میدان نفتی با یک‌میلیون بشکه در روز در ایران به رقم ۳۰میلیارددلار سرمایه نیاز است این در حالی است که تولید نفت ایران در بهترین حالت همان تولید چهارمیلیون بشکه است و تغییری نکرده است.

در بخش گاز هم‌اکنون طبق اعلام مسوولان منطقه ویژه پارس هشت پروژه به شدت در حال کار هستند. فازهای ۱۱، ۱۳، ۱۴، ۱۹، ۲۰، ۲۱، ۲۲ و ۲۴. فارغ از اینکه این پروژه‌ها با چه رقم و میزانی به قرارداد بدل شده‌اند، عرف سرمایه‌گذاری در صنعت گاز می‌گوید هر فاز پارس جنوبی برای تولید ۲۵میلیون مترمکعب گاز رقمی بالغ بر هشت‌میلیارددلار سرمایه نیاز دارد. که با فرض اینکه سرمایه‌های مورد نیاز در پارس جنوبی تخصیص کامل یافته است باید ۶۴میلیارددلار در این منطقه در جریان باشد. لازم به ذکر است که رقم منعقد شده در قراردادهای نفتی از این میزان کمتر است و این محاسبه دست بالاتر را می‌گیرد.

این‌گونه محاسبات نشان می‌دهد که وزیر نفت برای این رقم خود باید جزییات بیشتری منتشر کند تا بتواند اعتماد بیشتری در بین نمایندگان مجلس و بخش خصوصی کسب کند. تلاش دیروز «شرق» برای گفت‌وگو با مسوولان نفتی در این خصوص سرانجامی نداشت. امیرعباس سلطانی، عضو کمیسیون انرژی مجلس، در این خصوص به «شرق» می‌گوید: «وزیر نفت باید با حضور در مجلس نسبت به تفاوت ۸۰میلیارددلاری توضیح دهد؛ چراکه هیچ‌گونه سازگاری و هماهنگی میان آنها وجود ندارد و باید مشخص کند که کدام یک عدد حقیقی و واقعی است.» به گفته او، گاه مدیران اعداد و ارقامی را اعلام می‌کنند که فقط بر روی کاغذ آمده و هنوز تحقق پیدا نکرده، یا جزو تخمین‌ها و پیش‌بینی‌هایی است که مشخص نیست تحقق پیدا کند یا خیر. در این شرایط نمی‌توان از آن اعداد انتظار بازدهی و پویایی در بخش‌های اقتصاد و درآمدزایی داشت. سلطانی، با بیان اینکه مجموع بدهی دولت به پیمانکاران نفتی رقم بسیار بزرگ و بالایی است که تاکنون نتوانسته آن را تسویه کند، می‌گوید: «صنعت نفت رگ حیاتی کشور است که باید سرمایه‌گذاری کلانی در آن انجام داد و به این وسیله آینده را تضمین کرد. در صورتی که گفته وزیر نفت واقعیت داشته باشد، باید معجزه‌ای در این بخش رخ داده باشد و تاکنون نشانه‌های آن را دریافت می‌کردیم، اما؛ اکنون شاهد این رخداد نیستیم.» روبرت بیگلریان عضو دیگر کمیسیون انرژی در این‌باره می‌گوید این رقم، رقم بسیار بزرگی است و با توجه به شرایط و اخبار موجود مبنی بر نبود سرمایه خارجی و عدم تامین منابع از وجوه داخلی شاید این عدد مجموع برنامه‌هایی است که دولت برای اجرای آنها نیاز به تامین مالی دارد و بعید است چنین سرمایه‌گذاری‌ای در این بخش صورت گرفته باشد. این گفته‌ها در حالی است که امسال با توجه به تحریم‌های نفتی مجموع درآمدهای ارزی کشور به نصف تقلیل یافته است. اما آیا بخش خصوصی چنین رقمی را در صنعت نفت حس می‌کند؟ و میزان فعالیت پیمانکاران مشغول این صنعت به میزانی است که بتوان گفت ۲۵۰میلیارددلار پروژه در آن در حال اجراست؟ فیروز اردشیریان که چهره‌ای شناخته شده در پیمانکاری نفت ایران است به «شرق» می‌گوید: «جذب منابع از راه‌های مختلف صورت می‌گیرد، پیش از این سرمایه‌های خارجی راهی صنایع نفت و گاز می‌شدند، اما؛ شرایط جدید راه جذب سرمایه‌های خارجی را محدود و مسدود کرده و این امر به سختی صورت می‌گیرد. فروش نفت و اوراق قرضه از دیگر راه‌های جذب سرمایه هستند که در شرایط کنونی نسبت به گذشته افت قابل‌توجهی داشته و بر این اساس اکنون پروژه‌های کمتری را می‌توانیم اجرا کنیم.»

فیروز اردشیریان، مدیرعامل شرکت توسعه پژوهش نام‌آوران، معتقد است: «عدد اعلامی وزیر نفت، به معنای وجود این میزان پول و سرمایه در این صنعت نیست؛ بلکه وزیر ممکن است از جمع قراردادهایی که امضا کرده، به این عدد رسیده باشد. تحقق این پروژه‌ها نیازمند جذب سرمایه‌های خارجی و فروش اوراق قرضه است که با توجه به شرایط کنونی، تحقق هیچ‌یک از این دو را نمی‌توان تضمین کرد.»

یکی از مشکلاتی که پیمانکاران داخلی صنعت نفت با آن درگیر هستند، طلب‌شان از دولت است. حجم این بدهی‌ها بسیار زیاد است. نبود نقدینگی، موجب تاخیر در اجرای پروژه‌ها می‌شود. به گفته اردشیریان، پیمانکاران داخلی با ریسک بالا پای قراردادها رفته و از زمان امضای قرارداد تا پایان اجرای پروژه هیچ اطمینانی نسبت به دریافت پول خود ندارند. همین مساله موجب می‌شود تا پروژه‌ای که باید سه‌ساله به اتمام برسد، تا هفت سال به طول بینجامد. نمونه آن پروژه پارس‌جنوبی است که به جای سه سال، هفت سال زمان برد.

وی همچنین می‌گوید: «تاخیر در اجرای پروژه‌ها، یکی از مواردی است که موجب ضرر و زیان می‌شود و هزینه‌ها را افزایش می‌دهد. این مشکلی است که ظرف سال‌های اخیر همواره وجود داشته و یکی از دلایلش، این است که مطابق با منابع موجود، پروژه تعریف نمی‌شود.» در آن سو در اتاق بازرگانی ایران، علی شمس اردکانی، رییس کمیسیون انرژی اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران پس از شنیدن اظهارنظر اخیر وزیر نفت عنوان کرد: «می‌دانید که میزان سرمایه‌گذاری در صنایع نفت و انرژی تا چه حد مهم و ضروری است اما باید بگویم که این میزان سرمایه‌گذاری در این بخش نمی‌تواند، در یک سال اتفاق افتاده باشد.» شمس اردکانی ادامه داد: «سالانه بودجه‌ای حدود ۵۰میلیارددلار برای صنعت انرژی اختصاص داده می‌شود، بنابراین می‌توان این‌گونه تعبیر کرد که منظور وزیر نفت از ۲۵۰میلیارددلار پروژه نفتی، پروژه‌هایی است که در صنعت انرژی در مدت زمان پنج سال به اجرا درآمده است؛ که این شاید حرف قابل‌قبولی است.» وی ادامه داد: «البته به نظرم وزیر مقداری از پروژه‌های ریالی را هم به حجم پروژه‌های ارزی اضافه کرده است و به قول معروف آمار را گرد کرده است.»

حمیدرضا صالحی دبیر سندیکای صنعت برق ایران هم درخصوص این اظهارنظر عنوان کرد: «نکته اول این است که از وزیر بخواهیم بگوید که در محاسبه حجم پروژه‌های نفتی دلار را با چه نرخی وارد کرده است؟ وزیر ارزش مالی پروژه‌ها را با ارز مرجع، ارز مبادله‌ای یا ارز آزاد محاسبه کرده است؟ در حالی که حجم مالی کل پروژه بزرگ عسلویه، ۲۵میلیارددلار است، چگونه می‌توان تصور کرد که ۲۵۰میلیارددلار پروژه نفتی در کشور وجود داشته باشد؟» وی ادامه داد: «اگر این حجم پروژه در صنعت نفت وجود داشت، نباید وضعیت اشتغال و آمار اشتغال در کشور این قدر پایین باشد و ما با معضلی به نام اشتغال‌زایی مواجه باشیم.»

مجیدرضا حریری رییس اتاق بازرگانی ایران و چین نیز در این‌باره گفت: «این آمار، کمی مبهم است، باید از وزیرنفت سوال کرد آماری که اعلام کرده است، مربوط به کل پروژه‌های جاری نفتی کشور است یا اینکه وزیر پروژه‌های برنامه‌ریزی شده در آینده و پروژه‌های متوقف شده را نیز به حساب آورده است؟» وی ادامه داد: «با توجه به رقم (۲۵۰میلیارد دلار) که رقم بزرگی است، به نظرم وزیر، حجم کل پروژه‌ها را حساب و اعلام کرده است.» رییس اتاق بازرگانی ایران و چین اضافه کرد: «در این میان باید از وزیر سوال کرد که نرخ دلار را در محاسبات خود چند حساب کرده است؟»

پس از حمله آمریکا به عراق و فروپاشی حکومت صدام بحث بر سر چگونگی واگذاری قراردادهای نفتی بالا گرفت. در ابتدا، دولت عراق چنان قوانین سخت‌گیرانه‌ای برای عقد قرارداد با شرکت‌های خارجی وضع کرد که تمامی شرکت‌های بزرگ نفتی از سرمایه‌گذاری در نفت عراق منصرف شدند. در این دوره اولیه تنها شرکت‌هایی کوچک از مالزی، برزیل، آنگولا و بعضا شرکت‌های ملی بزرگ چین و روسیه برنده قراردادهای نفت عراق بودند.

در سال ۲۰۰۹ دولت عراق مزایده‌ای با حضور شرکت‌های بزرگ برقرار کرد. آقای شهرستانی نیز در میان اعتراض‌های فراوان این مزایده را به‌سرانجام رساند و موفق شد نظر مساعد سه شرکت بزرگ جهان را برای سرمایه‌گذاری در نفت عراق کسب کند. به گزارش «وال‌استریت ژورنال» در قراردادی که در سال ۲۰۰۹ منعقد و از سال ۲۰۱۱ اجرایی شد (آقای شهرستانی در سال ۲۰۱۰ از وزارت نفت کنار رفت و به وزارت برق رسید)، سه شرکت بزرگ دنیا حضور دارند: اگزون‌موبیل آمریکا، بی‌پی (BP) بریتانیا و ای‌ان‌آی (ENI) ایتالیا. این سه شرکت در مجموع متعهد به سرمایه‌گذاری صدمیلیارد دلاری در نفت عراق هستند. ثامر غضبان مشاور ارشد وزارت نفت عراق می‌گوید نظر به اهمیت میدان قُرنای غربی، شرکت اگزون‌موبیل ۵۰میلیارددلار در این میدان سرمایه‌گذاری خواهد کرد. شرکت پایین‌دستی اگزون موبیل در این قرارداد رویال‌داچ‌شل است. ۵۰میلیارددلار مابقی در میدان‌های زبیر و رومیلا و توسط شرکت ای‌ان‌آی انجام خواهد گرفت. در پروژه زبیر شرکت گاز کره (Korean Gas Corp) حمایتی مالی به‌اندازه ۲۰میلیارددلار انجام خواهد داد. به گفته مجریان این پروژه، از جمله سخنگوی بی‌پی، هدف این قرارداد رساندن تولید نفت عراق به حداقل ۶/۸میلیون بشکه در روز تا سال ۲۰۱۷ است. هدف اولیه دولت عراق رساندن سقف تولید خود به بالاترین میزان در اوپک، یعنی بالاتر از عربستان سعودی بود. هدفی که بسیاری آن را بلندپروازانه ارزیابی کردند و به نزدیک هفت میلیون بشکه رضایت دادند. البته خود همین کار با اما و اگرهایی همراه است.

اواخر سال گذشته میلادی (اواسط ماه نوامبر) سخنگوی اگزون موبیل اعلام کرد که سهام خود در میدان قرنای غربی را واگذار خواهد کرد. ناظران امور عراق این تصمیم اگزون را به درگیری‌های سیاسی میان دولت مرکزی و اقلیم کردستان نسبت می‌دهند. میدان قرنا در اقلیم کردستان واقع است و همواره میان دولت مرکزی و کردستان عراق بر سر چگونگی عقد قراردادهای خارجی درگیری وجود دارد. اگر اگزون این تصمیم خود را عملی کند قاعدتا رویال‌داچ‌شل جایگزین آن خواهد شد.

از طرفی عربستان همچنان پیشتاز سرمایه‌گذاری در نفت منطقه است. بنا به گزارش شرکت سرمایه‌گذاری انرژی عرب (Arab Petroleum Investments Corp) در پنج‌سال آینده تولیدکنندگان نفت خاورمیانه ۷۴۰میلیارددلار در صنایع نفت‌وگاز خود سرمایه‌گذاری خواهند کرد. در این میان کارشناسان پیش‌بینی می‌کنند عربستان با ۱۶۵میلیارددلار و امارات با ۱۰۵میلیارددلار پیشتاز این سرمایه‌گذاری‌ها باشند.

گرچه عربستان نیز بی‌مشکل نیست. رشد بالای بیکاری، افزایش مصرف داخلی و مهم‌تر از همه هزینه‌های سرسام‌آور نظامی آینده سرمایه‌گذاری در نفت عربستان را با سوال‌هایی مواجه کرده است.

نهاوندیان: در سال تولید ملی دستگاه‌ها بگویند چه کرده‌اند؟

نباید با دست خود به گرانی‌ها بیفزاییم

گروه اقتصادی، اعظم گلبری: هجدهمین نشست هیات نمایندگان اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران با موضوعیت اجرای فاز دوم هدفمندی یارانه‌ها کلید خورد. در این نشست بیانیه‌ای به شور هیات نمایندگان گذاشته شد که با اکثریت آرا به تصویب رسید. در متن این بیانیه تجار و بازرگانان بخش خصوصی، خواهان اجرای مشروط فاز دوم شده‌اند. در این بیانیه آمده است: «هدفمندی یارانه‌ها از معدود سیاست‌های مهم اقتصادی بود که اکثریت قریب به اتفاق نخبگان کشور بر سر انجام آن اتفاق‌نظر داشتند. تنها محور مورد اختلاف نحوه اجرای آن بود. آماده‌سازی بستر لازم برای صیانت از تولید و صنعت کشور طبق قانون تا قبل از اجرای هدفمندی یارانه‌ها متاسفانه فراهم نشد و در اجرای آن نیز به تکلیف قانونی مربوطه در حمایت از تولید توجه لازم به عمل نیامد. اتاق ایران در زمان مقتضی و به موقع با برگزاری سمینارها و انجام پژوهش‌ها گزارش‌های کارشناسی خود را در این خصوص به مسوولان کشور ارایه داد. اکنون نیز باتوجه به شرایط موجود و با تاکید بر فرمایشات مقام معظم رهبری و طبق اهداف و سیاست‌های کلی نظام مبتنی بر حمایت از تولید ملی، حفظ و توسعه اشتغال و افزایش بهره‌وری و با عنایت به شرایط فعلی کشور اتاق ایران مصرانه اجرای مرحله دوم هدفمندی یارانه‌ها مشروط به ایجاد ثبات اقتصادی، بررسی نتایج حاصل از اجرای مرحله اول، تکمیل اجرای قانونی این فاز و انجام کامل تعهدات از جمله تعهدات بخش تولید و سنجش نقاط قوت و ضعف آن با مشارکت کارشناسان مستقل برای استفاده در مرحله دوم را طلب می‌کند.»

عاقلانه نیست فاز دوم هدفمندی اجرا شود

رییس اتاق بازرگانی و صنایع و معادن ایران با انتقاد شدید از گرانی‌های اخیر در جامعه، گفت: «نباید در شرایط فعلی با دست خود به گرانی‌ها بیفزاییم، زیرا به اندازه کافی جهش در تورم وجود دارد، ضمن اینکه، عاقلانه نیست که در شرایط فعلی گام‌های جدیدی در راه اجرای قانون هدفمندی یارانه‌ها برداشته شود.» محمد نهاوندیان در جلسه هیات نمایندگان اتاق بازرگانی و صنایع و معادن ایران با انتقاد از مشکلات ارزی به وجود آمده در ماه‌های اخیر اظهار کرد: «به دنبال شوک ارزی که در ماه‌های گذشته کشور را در بر گرفت، یکی از آسیب‌های جدی عدم اعتماد به مبادلات ارزی است به نحوی که این عدم اعتماد و شکاف‌های موجود زمینه رانت را ایجاد کرده است.» رییس اتاق بازرگانی و صنایع و معادن ایران افزود: «در جلسه اخیر شورای پول و اعتبار این موضوع مورد بحث قرار گرفته و کمیته‌ای با حضور نمایندگان اتاق و بانک‌ها تشکیل شد و جلسات متعددی داشته که بر این اساس ۱۵ نوع مختلف از مشکلات ارزی شناسایی شده است.» وی تصریح کرد: «در شرایط کنونی وظیفه جدی ما حراست از اعتبار فعالان اقتصادی است اما در عین حال باید به این نکته توجه داشت که مشکلات ارزی باید در مراجع قانونی مرتبط که شورای پول و اعتبار است پیگیری شود.» به گفته نهاوندیان، با خارج کردن فرآیند تصمیم‌گیری از مراجع خود آرامش به اقتصاد بر نخواهد گشت. وی هشدار داد: «باید مراقب باشیم افرادی از آب گل‌آلود درآمدهای گزاف کسب نکنند.» رییس پارلمان بخش خصوصی همچنین با تاکید بر اینکه در حال حاضر وضعیت تولید مناسب نیست، اظهار کرد: «در این شرایط در سالی که تولید ملی نام گرفته، وقت آن است که دستگاه‌های مسوول، تشکل‌ها و اتاق‌های بازرگانی هر یک گزارش بدهند که در ۱۰ ماه اخیر برای تولید ملی چه کرده‌اند.» نهاوندیان اظهار کرد: «شورای پول و اعتبار در ماه دوم سال حمایت از تولید ملی مقرر کرد تا بسته حمایتی ویژه‌ای برای حل مشکل نقدینگی واحدهای تولیدی تدوین شود اما تا این لحظه این بسته به شورا ارایه نشده و مورد تصویب قرار نگرفته است.» وی خاطرنشان کرد: «اتاق بازرگانی پیشنهاداتی در رابطه با حمایت از تولید ملی از جمله خرید دین و حل مشکلات معوقات بانکی ارایه کرده اما به نتیجه مطلوب نرسیده است.» رییس اتاق بازرگانی و صنایع و معادن ایران با اشاره به تدوین طرح حمایت از تولید ملی از سوی مجلس شورای اسلامی، اظهار کرد: «این طرح تدوین شده اما هنوز مورد تصمیم‌گیری در صحن علنی مجلس قرار نگرفته است؛ بنابراین وقت آن است که کار جدی را در ماه یازدهم سال تولید ملی سامان دهیم.» عضو شورای پول و اعتبار با انتقاد شدید از گرانی‌های موجود در جامعه، اظهار کرد: «ارقام تورم به صورت رسمی از سوی بانک مرکزی ارایه شده است که این ارقام، ارقام مناسبی نیست.» وی ادامه داد: «بخشی از گرانی‌ها به عوامل ناگزیر برمی‌گردد که شاید نتوان در کوتاه‌مدت برای آن و رفع مشکلات ناشی از این عوامل کاری کرد اما حداقل می‌توان از عوامل ارادی افزایش قیمت جلوگیری کرد.» نهاوندیان معتقد است که نباید در شرایط فعلی با دست خود به گرانی‌ها بیفزاییم. به اندازه کافی جهش در تورم وجود دارد که می‌توان از آن اجتناب کرد. نهاوندیان ادامه داد: «گران کردن سوخت یک معضل جدی است و آثار جدی بر گرانی خواهد داشت.» وی ادامه داد: «هیچ فردی با اصل هدفمندی مخالف نیست ولی یک مرحله از هدفمندی مورد اجرا قرار گرفته است، بنابراین باید ابتدا آن را نقد کرد و به بررسی گذاشت و پس از آن وارد مرحله بعدی شد.» به اعتقاد رییس اتاق بازرگانی، عاقلانه نیست که گام‌های جدیدی در راه اجرای قانون هدفمندی یارانه‌ها برداشته شود. وی ادامه داد: «با شوک‌های ارزی حاصله و کاهش قدرت خرید پول ملی و نیز ایجاد سیستم چندنرخی ارز فاصله قیمت رسمی با قیمت فوب به قیمت آزاد بیش از آغاز هدفمندی شده است که این نکته قابل توجه به شمار می‌رود.» نهاوندیان اظهار کرد: «۳۰درصد سهم تولید از اجرای فاز اول قانون هدفمندی یارانه‌ها هنوز پرداخت نشده و در حالی که نقدینگی در کل اقتصاد بالا رفته اما تولید کشور با معضل کمبود نقدینگی مواجه است.» وی ادامه داد: «شوک اقتصادی، بدهی دولت به پیمانکاران و شرایط ارزی شرایط ناگواری را ایجاد کرده است که به نظر می‌رسد باید به آن توجه کرد. بنابراین با تعامل می‌توان این مراحل سخت را از سر گذراند.»

خرید خودرو مثل بخت‌آزمایی شده است

«محمدرضا نجفی‌منش» نیز در این نشست به نوسانات اخیر قیمت خودرو اشاره کرد و گفت: «صنعت خودروسازی مثل بلیت بخت‌آزمایی شده که سرمایه‌گذاران آن همگی برنده‌اند و بین یک میلیون‌تومان تا ۲۰ میلیون تومان سود می‌کنند.» وی هشدار داد: «اگر با همین رویه ادامه دهیم کارخانه‌ها رو به تعطیلی می‌روند.» در این راستا رنجبران، عضو هیات نمایندگان اتاق ایران درباره ساختار اتاق ایران و اتاق‌های شهرستان‌ها گفت: «همه بر این باورند که بدون ساختار و سازمان مناسب نمی‌توان جهت رسیدن به اهداف از منابع موجود و منابع قابل دسترس استفاده بهینه کرد.» وی ادامه داد: «اتاق بازرگانی ایران با پیشینه‌ای بیش از ۱۲۰ سال و به عنوان سازمانی مردم‌نهاد تشکیل شده است. بررسی دقیق ساختار، سازمان و ارکان اتاق‌ها و تحلیل نقاط قوت و ضعف آنها از نظر تاریخی کاری است که هم نیاز به زمان و هم نیاز به منابع، قراین و شواهد کافی دارد.» رنجبران با بیان اینکه آخرین نسخه قانون اتاق‌های بازرگانی، مصوب سال ۱۳۶۹ با اصلاحاتی در سال ۱۳۸۳ است که نگاه ضعیف ساختاری در آن به عیان دیده می‌شود، گفت: «اصولا سازمان‌هایی موفق هستند که دارای ساختارهای انعطاف‌پذیر بوده و به اقتضائات زمان و مکان ترکیب مناسبی به خود می‌دهند.» عضو هیات نمایندگان اتاق ایران افزود: «اگرچه در قانون و آیین‌نامه قانون اتاق نگرشی عمیق به ساختار اتاق‌ها نشده ممنوعیت و محدودیتی هم برای طراحی ساختارهای مناسب عنوان نشده است.» در ادامه نشست شرفی، یکی دیگر از اعضای هیات نمایندگان با طرح این سوال که آیا در اتاق قوانین مربوط به آن اجرایی می‌شود؟ اظهار کرد: «در جلسه قبل هیات نمایندگان ۱۱ تن به روند اداره اتاق ایراد گرفتند. از این رو باید تغییرات اساسی در رویه آن شکل گیرد.» وی ادامه داد: «امروز برای اینکه حرف اتاق مورد قبول واقع شود باید ساختار خود را اصلاح کند و حرکت ما به سمت استفاده از خرد جمعی در همه اتاق‌ها باشد.»

خبر

وزیر نفت:

خطوط هوایی بهای سوخت را پرداخت کنند

● **فارس:** وزیر نفت با بیان اینکه بهای سوخت هواپیما را ستاد هدفمندی یارانه‌ها مشخص کرده است، گفت: خطوط هوایی بلیت را نسیه و قرض نمی‌دهند، پول آن را نقد می‌گیرند و بهای سوخت را هم باید پرداخت کنند. «رستم قاسمی» گفت: مجموعه هواپیمایی کشور از اول سال باید بدهی خود را به شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی پرداخت می‌کرد. شرکت‌های هواپیمایی در چند مرحله، قیمت بلیت را گران کردند تا قیمت سوخت را پرداخت کنند. جلسات متعددی از ابتدای سال با ایرلاین‌ها برگزار شد اما آنها به دلایلی نتوانستند بهای سوخت را پرداخت کنند. وی تصریح کرد: بعد از اینکه در چند نوبت ۱۵روزه و یک‌ماهه به خطوط هوایی زمان داده شده تا بدهی خود را پرداخت کنند، متاسفانه بهای سوخت پرداخت نشد.

کارت مجلس به وزیر کشاورزی

● **مهر:** نمایندگان مجلس توضیحات وزیر جهاد کشاورزی درخصوص سه سوال ملی مجتبی رحماندوست را قانع‌کننده نخواندند و خلیلیان اولین کارت زرد خود را از مجلس دریافت کرد. سوال رحماندوست درخصوص علت عدم واگذاری سهام شرکت‌های وابسته به موسسات جهاد توسعه، جهاد استقلال و جهاد نصر و همچنین درخواست واگذاری باقیمانده سهام ممتازه و عدم واگذاری مدیریت شرکت‌ها به سهامداران و مشمولین قانونی بود. بعد از توضیحات خلیلیان در صحن علنی مجلس، مجتبی رحماندوست مباحث مطرح شده از سوی وزیر را قانع‌کننده نخواند و در نهایت مجلس با ۱۱۶رای مخالف، ۸۱ رای موافق و ۲۱ رای ممتنع از ۲۴۵رای، توضیحات خلیلیان را قانع‌کننده نخواند و بر همین اساس وزیر جهاد کشاورزی از مجلس، اولین کارت زرد خود را دریافت کرد.

افزایش ۱/۵میلیون تومانی قیمت انواع خودرو

● **فارس:** محدودیت در عرضه خودرو توسط خودروسازان با وجود وعده غضنفری مبنی بر توافق با خودروسازان برای افزایش تولید و کاهش قیمت خودرو باعث افزایش ۲۰۰هزار تا ۱/۵میلیون‌تومانی قیمت‌ها در بازار شده است. در حال حاضر هر دستگاه پژو۲۰۶ تیپ دو در بازار ۲۸میلیون‌تومان معامله می‌شود که افزایش یک‌میلیون تومانی را نسبت به هفته گذشته نشان می‌دهد. قیمت پژو۲۰۶ تیپ پنج نیز به ۳۴میلیون تومان رسیده است. هر دستگاه ۲۰۶ صندوقدار مدل V20 نیز افزایش ۱/۵میلیون‌تومانی را نسبت به روزهای گذشته داشته است. قیمت تیانا حدود یک‌میلیون‌تومان افزایش یافته و در بازار به ۱۱۹میلیون تومان رسید. سانتافه نیز افزایش سه میلیون‌تومانی را تجربه کرده و در حال حاضر ۱۳۸میلیون‌تومان معامله می‌شود. تندر۹۰ مدل E2 ایران خودرو ۲۷میلیون‌تومان و مدل E1 این خودرو ۲۴میلیون‌تومان خرید و فروش می‌شود. پژو ۴۰۵ نیز در بازار ۱۹میلیون‌تومان و پژو پارس ۲۵میلیون‌تومان به خریداران عرضه می‌شود. در مورد قیمت محصولات خانواده پراید نیز در حال حاضر هر دستگاه سایپا ۱۳۲ مدل SX به قیمت ۱۳/۵میلیون‌تومان و هر دستگاه سایپا۱۳۱ مدل SX حدود ۱۳میلیون و ۳۰۰هزارتومان عرضه می‌شود. قیمت سایپا ۱۱۱ مدل SX نیز در بازار ۱۳میلیون و ۸۰۰هزارتومان است.

ادامه از صفحه اول

انگیزه مداخله نظامی

فرانسه برای این مداخله، نیازی به مجوز شورای امنیت ندا